

**Výtvarná interpretace jako součást
výtvarné pedagogiky ve škole
a v galerii. Individuální a kolektivní
práce, trvalost a pomíjivost výsledků
tvorby**

Karolína Hejduková

GP3MP_MGP Metodika galerijní pedagogiky

2013

Zprostředkování umění

- Výtvarné umění = komunikace
- Postoj umělce, vnější svět kolem, duševní svět vnímatele
- Dílo – zprostředkovatel – vnímatel

Zprostředkování umění

- Současnost – umění se stále více stává součástí života společnosti
- Umění potřebuje být vysvětlováno
- Rozšiřování okruhu lidí a institucí věnujících se zprostředkování umění
- Umělci, kurátoři, odborní pracovníci muzeí a galerií, výtvarní publicisté, galerijní lektoři, muzejní pedagogové, výtvarní pedagogové

Muzejní pedagogika

- Zintenzivnění zážitku z exponátů
- Aktivní programy v historických či přírodovědných muzeích
- Praktická zkušenost k ověření dílčí části expozice či exponátu

Způsoby a metody podnícení prožitku umění

- Televize
- Rozhlas
- Film
- Knižní a reprodukční obrazová produkce
- Přímý kontakt s uměním
- Aktivizující programy

Interpretace umění (K. Dytrtová)

- Interpretace – problematiku A lze lépe pochopit v analogii (kontrastu) viděné na problematice B
- Myšlení v souvislostech
- Čím nižší věk žáků, tím hravější a zábavnější forma interpretace a naopak
- Svoboda a volnost při interpretaci vyžaduje zahrnutí také politické a sociální sféry

Interpretace umění

Tři zdroje informací:

- Výtvarné dílo
- Výsledky dosavadních zkoumání
- Vlastní vnímání a prožitky

Typy aktivizačních programů v galeriích

Teoretické:

- Přednáška, prohlídka s výkladem, konference, teoretická symposia
- Zaměřeny především na dospělého diváka

Praktické:

- Výtvarné kurzy, ateliéry, tvůrčí dílny, umělecké workshopy
- Běžnější pro dětské diváky

Galerijní animace

- Probíhá v galerii
- Základ – aktivní činnost diváka
- Výtvarná aktivita, navazující na formální, technologickou či obsahovou stránku výstavy/díla
- Diskuze, rozprava – animátor vede diskuzi, dává otázky, hledá s účastníky odpovědi, rozkrývá problémy
- Cíle – soustředit pozornost na dílo, aktivizovat tvůrčí postoje

Individuum x kolektiv

- animace – kolektivní činnost x utváření vlastního individuálního názoru
- diskuze o chápání umění – forma výcviku v rozvoji individuality a ověřování i upevňování samostatných názorů

Trvalost uměleckého díla x pomíjivost animací

- ve fyzickém kontaktu s dílem jsme jen určitou dobu, pak se vnímání posouvá do roviny vzpomínky a představy
- otázka, je-li hlavní na diváckém zážitku okamžik pozorování, nebo následná představa uchovaná v hlavě
- animace – vyvinuty proto, aby napomohly vytvořit a uchovat vnitřní prožitek výtvarného díla

Zdroje

- FIŠER, Zbyněk, HAVLÍK, Vladimír a HORÁČEK, Radek. *Slovem, akcí, obrazem: příspěvek k interdisciplinaritě tvůrčího procesu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 208 s. Spisy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity; sv. č. 146. ISBN 978-80-210-5389-2.
- BRABCOVÁ, Alexandra, ed. *Brána muzea otevřená: [průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea]*. Náchod: Juko, [2003]. 583 s. ISBN 80-86213-28-5.
- HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění: poslání, možnosti a podoby seznamování veřejnosti se soudobým výtvarným uměním prostřednictvím aktivizujících programů na výstavách*. [Brno]: CERM, 1998. 142 s., [12] s. obr. příl. ISBN 80-7204-084-7.